

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/104/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915207742
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6915207742.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci žalobcu R.. D. R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. J., R. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Jánom Čipkom, advokátom, Advokátska kancelária Hnúšťa, Partizánska cesta 197, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, o náhradu škody v sume 11.937,02 EUR s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/227/2015 - 105 zo dňa 15. 12. 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu trov konania **p o t v r d z u j e**.

II. Vo výroku, ktorým okresný súd čiastočne žalobu zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý**.

III. Žalobca **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 6.052,02 EUR s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 10. 03. 2015 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.500 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti, pokiaľ sa žalobca domáhal zaplatenia vyššej nemajetkovej ujmy, žalobu zamietol. Žalovanej tiež uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 20 EUR a trov právneho zastúpenia 3.278,41 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca v konaní uplatnil náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku obvinenia a trestného stíhania. Náhradu škody žalobca uplatnil formou predbežného prejednávania nároku u žalovanej. Nárok pozostával z trov obhajoby v sume 2.069,62 EUR, ktoré zaplatil advokátovi za právne zastupovanie v trestnom konaní, ďalej zo zaplatenej odmeny za znalecký posudok, ktorý si žalobca nechal vypracovať pre potreby trestného konania a z nemajetkovej ujmy vyčíslenej vo výške 16.885 EUR. Trestné stíhanie žalobcu bolo vedené na OR PZ Rimavská Sobota (ČVS: ORP-586/OVK-RS-2006) pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 25. 09. 2008 prokurátor Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote zamietol (uznesením č. k. 2 Pz 552/06-81 z 21. 10. 2008) a po skončení vyšetrovania podal obžalobu. V trestnom konaní bol potom žalobca rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 3To/132/2013 zo dňa 11. 12. 2013 spod obžaloby oslobodený pre skutok, ktorý bol v obžalobe kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2

písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že vo Všeobecnej nemocnici Rimavská Sobota ako službukonajúci lekár na psychiatrickom oddelení prijal dňa 23. 08. 2006 o 21,40 hod pacienta R.. J. K., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom X. XXX a po získaní anamnestických údajov, správy z interného oddelenia, neurologického nálezu na výsledku CT vyšetrenia mozgu, z ktorých vyplývalo, že pacient bol po intoxikácii liekom Rivotril (v množstve 60 ks tabliet, ktoré požil v presne nezistenom čase), pacientovi naordinoval 23. 08. 2006 o 21,50 hod. Dormicum 5 mg i. m., o 00,45 hod. nasledujúceho dňa Stinolx 1 tabletka 10 mg a o 02,30 hod. Diazepam i. v. 1 ampulku v dávke 10 mg a 2 ampulky Haloperidolu i. m. v množstve 10 mg, čím porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, nakoľko vzájomný účinok liekov Rivotril, Dormicum, Stinolx, Diazepam a Haloperidol má vzájomný potencujúci účinok, čo spôsobilo zvýšenie útlmu dýchania a zosilnenie tlmiaceho účinku na centrálny nervový systém a tak ohrozil základné životné funkcie pacienta, u ktorého dňa 24. 08. 2006 o 07,33 hod. došlo k zástave srdca, ktorý bol po resuscitácii prevezený na OAIM Všeobecnej nemocnice v Rimavskej Sobote, kde dňa N.XXXX o 20,00 hod. zomrel, pričom jeho smrť bola v priamej súvislosti s medikamentóznou intoxikáciou, pretože uvedený skutok nie je trestným činom.

3. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že žalobca si náhradu škody uplatňoval titulom rozhodnutia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a rozhodnutia prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti vzneseniu obvinenia a následne bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený, lebo skutok nebol trestným činom a teda ako obžalovaný čin kladený jemu za vinu nespáchal. V takom prípade ide o zodpovednosť za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Okresný súd mal preukázané, že škoda bola spôsobená štátnym orgánom v trestnom konaní a v mene štátu koná žalovaná, keďže dozor nad dodržiavaním zákonnosti vykonáva prokurátor, ktorý je oprávnený dávať záväzné pokyny vyšetrovateľovi, osobne vykonať jednotlivý úkon a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci a iba prokurátor je oprávnený podať obžalobu. Rozhodnutie prokurátora o zamietnutí sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bolo rozhodnutie nezákonné v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Právna úprava v zák. č. 514/2003 Z. z. je založená na princípe jediného výlučného nositeľa zodpovednosti za škodu, ktorým je štát, ktorý zodpovedá za subjekt, ktorý škodu a nemajetkovú ujmu zapríčinil.

4. Okresný súd mal preukázané, že žalobca predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u žalovanej uplatnil a že škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím žalobca preukázal čo do dôvodu a výšky dokladmi, z ktorých vyplývalo, že advokátovi za právne zastupovanie v trestnom konaní zaplatil sumu 2.069,62 EUR a titulom znalečného uhradil znalcom R.. R. Q. a R.. E. Q. sumu 3.982,40 EUR, ktorí znalecké posudky vypracovali na účely trestného konania. Uvedenú škodu, ktorá žalobcovi vznikla nezákonným rozhodnutím, okresný súd priznal podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Pri určení počiatku omeškania a výšky úrokov z omeškania súd vychádzal z toho, že žalovaný sa o peňažnom nároku žalobcu dozvedel 09. 09. 2014 a do omeškania s plnením náhrady škody sa dostal uplynutím 6 mesiacov od 10. 03. 2015.

5. Žalobca ďalej uplatňoval nemajetkovú ujmu v sume 16.885 EUR, ktorú na pojednávaní odôvodnil opísaním, ako do jeho života zasiahlo trestné stíhanie, ktoré prežíval ako veľkú nepravdu a krivdu, s ktorou sa nevedel zmieriť. V zamestnaní sa dovtedy naplno venoval psychiatrii, ale po vznesení obvinenia zostal sám, pociťoval neistotu, jeho ďalší život bol ovplyvnený trestným procesom. Rozhodol sa odísť z nemocnice a pokračoval v neistej súkromnej praxi. Z toho dôvodu si ani nezaložil rodinu s novou partnerkou. Súd vypočul ako svedkov žalobcovu družku R. P., bývalú manželku žalobcu R.. O. T. a R.. R. R.. Svedkovia pri výsluchu jasne a presvedčivo vypovedali o osobe žalobcu, o jeho súkromnom a osobnom živote, ako na žalobcu trestné stíhanie negatívne vplývalo. Súd mal preukázané, že žalobca dal výpoveď z pracovného pomeru v Nemocnici Rimavská Sobota dňa 29. 09. 2009 bez uvedenia dôvodu a zamestnávateľ jeho výpoveď akceptoval s tým, že pracovný pomer skončil 30. 11. 2009. Žalobca nebol predtým trestne stíhaný, jeho trestné stíhanie trvalo niekoľko rokov a zasiahlo do jeho spoločenského, pracovného a súkromného života. Trestné stíhanie vážnym spôsobom a dlhodobo narušilo kvalitu súkromného a pracovného života, lebo žalobca po celý čas trpel neistotou a hrozbou väzenia. Z uvedených dôvodov iba samotné konštatovanie porušenia práva nemohlo byť dostatočným zadosťučinením za ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Okresný súd žalobcovi priznal nemajetkovú ujmu vo výške 8.500 EUR, keď prihliadol na to, že postupne došlo u žalobcu k zmierneniu prejavov negatívnych dôsledkov. V prevyšujúcej časti peňažný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol, ako aj úrok z omeškania, lebo nárok vznikne až po márnom uplynutí lehoty na vyplatenie priznanej nemajetkovej ujmy.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 4, § 15, § 16, § 17 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ďalej § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi, ktorý bol úspešný, priznal náhradu trov konania podľa § 142 ods. 3 OSP, pretože rozhodnutie o výške plnenia 8.500 EUR záviselo od úvahy súdu. Trovy konania pozostávali zo súdneho poplatku 20 EUR a z trov právneho zastúpenia, ktoré boli vyčíslené za sedem úkonov právnej služby v spojených veciach podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. b), d) vyhl. č. 655/2004 Z. z.. Pri nemajetkovej ujme išlo o vec s vyššou hodnotou, v ktorej bola odmena za jeden úkon právnej služby vyčíslená v sume 253,93 EUR. K tejto odmene súd pripočítal sumu 70,26 EUR ako jednu tretinu odmeny z náhrady škody, kde bola odmena za jeden úkon 210,78 EUR (253,93 + 70,26). Popri odmene za sedem úkonov, ktorá zodpovedala sume 2.593,52 EUR okresný súd priznal paušálnu sumu náhrad 2 x 8,04 EUR a 5 x 8,39 EUR podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., ďalej hotové výdavky pozostávajúce z cestovných náhrad advokáta v sume 24,54 EUR, straty času v sume 55,92 EUR, a 20 % DPH v sume 546,40 EUR, počítanej zo sumy 2.732,01 EUR (odmena a hotové výdavky), trovy právneho zastúpenia boli priznané spolu v sume 3.278,41 EUR.

7. Žalovaná vo včas podanom odvolaní okresnému súdu vytykala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Zopakovala, že okresný súd nesprávne určil orgán štátu, ktorý mal v mene štátu konať, a z toho dôvodu konal s nesprávnym zástupcom. Právo na náhradu škody možno uplatniť iba vtedy, ak bolo právoplatné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Zákon neustanovuje vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia, resp. o zamietnutí sťažnosti odchýlnu právnu úpravu. Príslušným orgánom, ktorý mohol označené uznesenia zrušiť, bol generálny prokurátor. Navrhovateľ sa v trestnom konaní preskúmania rozhodnutí generálnym prokurátorom nedomáhal. Prokurátorom nebola v trestnom konaní spôsobená škoda a za štát malo konať ministerstvo spravodlivosti. Namietala ako nesprávne závery okresného súdu, podľa ktorých trestné stíhanie nemalo byť vôbec vedené a že oslobodeným obžalovaného sa konštatuje nezákonnosť trestného stíhania. Súd v konaní o náhrade škody nie je povolaný konštatovať zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutí orgánov trestného konania v inom konaní. Rozhodnutia nemožno považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase ich vydania sa existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou neskôr nepotvrdila. Pre podanie obžaloby zákon nevyžaduje istotu o vine, ktorý záver môže urobiť jedine súd, a prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel. V trestnom konaní zo znaleckého posudku vyplynulo, že smrť nebohého je v priamej príčinnej súvislosti s medikamentóznou intoxikáciou, že nebola poskytnutá adekvátne starostlivosť. V trestnom konaní štát neznáša vlastné trovy obvineného, ani výdavky spojené so zvolením obhajcu. Žalovaná ďalej tvrdila, že nedošlo k bezdôvodnému zásahu do základných práv a slobôd žalobcu, lebo súd v trestnom konaní proti žalobcovi nariadil hlavné pojednávanie, a teda súd si osvojil výsledky celého prípravného konania. Oslobodenie spod obžaloby potom nemôže bez ďalšieho spôsobovať nezákonnosť rozhodnutia vyšetrovateľa či prokurátora. Ďalej žalovaná namietala záver, že žalobca išiel do finančnej neistoty vykonávania súkromnej praxe, lebo žalobca dal výpoveď v zamestnaní až 29. 09. 2009 čo bolo viac ako tri roky po skutku a súčasne rok po vznesení obvinenia. Okrem straty vykázané v roku 2009, vo všetkých nasledujúcich rokoch jeho spoločnosť vykazovala kladný hospodársky výsledok a zisk. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že štát zodpovedá za výsledok trestného konania a za škodu, ktorá žalobcovi ako obvinenému a obžalovanému vznikla. Obžalovaný je v trestnom konaní povinný nahradiť trovy štátu len v prípade, ak bol uznaný za vinného, v prípade jeho oslobodenia náhradu trov obhajoby znáša štát. Oslobodenie spod obžaloby aj bez rozhodnutia generálneho prokurátora má rovnaký význam, ako zrušenie uznesenia prokurátora, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti nezákonnému uzneseniu o vznesení obvinenia. Od vznesenia obvinenia žalobca popieral, že by skutok popísaný v uznesení o vznesení obvinenia mal znaky trestného činu a prokurátor vykonávajúci dohľad nad prípravným konaním mal vyhodnotiť okolnosti tak, ako vyplývali z oslobodzujúceho rozhodnutia súdu. Výpoveď zo zamestnania dal žalovaný po zrelej úvahe, z vlastného rozhodnutia a len z dôvodu, že nedokázal znášať postoj spolupracovníkov a svoje trestné stíhanie. Žalovaná poukázala na príjmy žalobcu v spoločnosti, v ktorej je spoločníkom, ale nie je zrejme akú skutočnosť tým chcela v odvolacom konaní preukazovať, keď v priebehu konania na okresnom súde výšku škody a nemajetkovej ujmy nenamietala. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Súčasne uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby v sume 399,93 EUR.

9. Odvolací súd rozhodol po nadobudnutí účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) od 01. 07. 2016, ktorý sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Nová právna úprava rešpektuje účinok procesných podaní urobených do 30. 06. 2016 v zmysle princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní účastníka konania, ktoré neskončilo za účinnosti skoršej právnej úpravy.

11. Podľa § 3 ods. 1, písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

12. Podľa § 4 ods. 1, písm. f) zák. č. 514/2003 Z. z. o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z., v znení platnom od 01. 01. 2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

14. Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

15. Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., v znení platnom od 01. 01. 2013, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

17. Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Podľa § 17 ods. 3 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

18. Podľa § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta.

19. Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v napadnutých výrokoch potvrdil.

20. Okresný súd konal o nárokoch žalobcu, ktorý bol v trestnom konaní spod obžaloby oslobodený, titulom náhrady škody pozostávajúcej z trov obhajoby a titulom nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla trestným stíhaním. Nebolo sporné, že žalobca podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú prokurátor zamietol a po skončení vyšetrovania podal prokurátor na súde obžalobu, pričom trestné konanie proti žalobcovi skončilo jeho právoplatným oslobodením.

21. Okresný súd správne vychádzal pri rozhodovaní z toho, že zodpovednosť štátu za škodu je objektívna a vzhľadom na výsledok trestného konania správne konal so žalovanou. V posudzovanom prípade sa podozrenie zo spáchania trestného činu proti žalobcovi nepotvrdilo. Potom je potrebné považovať uznesenie o vznesení obvinenia aj obžalobu za nezákonné rozhodnutia, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Právna úprava podmieňuje priznanie náhrady škody poškodenému voči štátu splnením povinnosti zo strany poškodeného, spočívajúcej vo využití riadnych opravných prostriedkov proti nezákonnému rozhodnutiu. Z hľadiska právnej úpravy, kde štát nesie objektívnu zodpovednosť za výsledok trestného stíhania, nie je rozhodujúce, či opravný prostriedok trestne stíhanej osoby uplatnený v štádiu trestného konania, ktorý podlieha dozoru prokurátora, bude úspešný. Žalovaná namietala, že v konaní malo zastupovať štát ministerstvo spravodlivosti, lebo uznesenie o vznesení obvinenia, resp. o zamietnutí sťažnosti, neboli v trestnom konaní zrušené. K tomu odvolací súd uvádza, že zmyslom právnej úpravy je, aby poškodený vlastným aktívnym konaním zabránil vzniku škody alebo aspoň zredukoval jej rozsah tým, že nezákonné rozhodnutie bude na podklade jeho opravného prostriedku podrobené prieskumu zákonnosti, prípadne zrušené príslušným orgánom v čo najskoršom možnom štádiu konania. Podanie obžaloby, ktoré skončilo oslobodením, je súčasťou konštrukcie objektívnej zodpovednosti štátu, za ktorý ktorá generálna prokuratúra tak, ako vyplýva z § 4 ods. 1, písm. f) v spojení s § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z. Rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti proti vzneseniu obvinenia a podaním obžaloby sa žalovaná podieľala na spôsobenej škode, a pokiaľ tvrdila, že žiadne rozhodnutie prokurátora nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, neodôvodnene nahrádza pravidlo určenia orgánu štátu procesnými pravidlami trestného konania. Súčasne žalovaná prehladá, že k oslobodeniu žalobcu došlo na hlavnom pojednávaní, kedy podľa pravidiel trestného procesu už nemohlo dôjsť k zrušeniu nezákonného rozhodnutia prokurátora. Okresný súd správne neprihliadol na obranu žalovanej, že v čase, keď rozhodol prokurátor, existovala pravdepodobnosť o spáchaní skutku kladeného za vinu žalobcovi, lebo hodnotenie dôkazov patrí výlučne orgánom trestného konania, za ktoré je až do podania obžaloby na súd zodpovedný prokurátor. prokurátorovi nič nebránilo dať v prípravnom trestnom konaní príkaz na vykonanie a zabezpečenie ďalších úkonov a dôkazov na odstránenie pochybností, ktoré boli napokon dôvodom oslobodenia žalovaného spod obžaloby. Tvrdenie žalovanej, že trestné stíhanie žalobcu až do podania obžaloby bolo legitímne, popiera účel právnej úpravy, ktorá vychádza z objektívnej zodpovednosti štátu za nezákonné trestné stíhanie, ktoré skončilo oslobodením žalobcu spod obžaloby. Dôsledky oslobodzujúceho rozsudku treba vzťahovať na celé predchádzajúce trestné stíhanie žalobcu za predpokladu, že žalobca podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť. Skutočnosť, že žalobca podal proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia sťažnosť, nebola sporná.

22. Žalovaná nespochybnila ani ďalšie skutkové okolnosti týkajúce sa preukázania existencie škody, ktorá žalobcovi v trestnom konaní vznikla. Okresný súd správne považoval za škodu spôsobenú trestným konaním trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z tarifnej odmeny advokáta. Správne za účelne vynaložené hotové výdavky obhajoby považoval aj trovy znalečného, keďže aj tieto trovy sa vzťahovali na vykonanie dôkazu, ktorý v trestnom konaní viedol k oslobodeniu žalobcu. Žalovaný spochybňoval priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch tým, že žalobca dal výpoveď v zamestnaní viac ako tri roky od skutku, ktorý mu bol v trestnom konaní kladený za vinu a súčasne rok po vznesení obvinenia, a že spoločnosť, v ktorej žalobca vykonával lekársku prax, od roku 2010 vykazovala zisk. K tomu odvolací súd uvádza, že okresný súd pri nemajetkovej ujme v peniazoch správne prihliadol na

dĺžku trestného stíhania žalobcu od vydania rozhodnutia prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote, ktorým tento zamietol sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia až po oslobodzujúci rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11. 12. 2013, čo je viac ako päť rokov. Žalovaná v priebehu konania na okresnom súde ničím nespochybnila záver okresného súdu, že trestné stíhanie vážnym spôsobom a dlhodobo narušilo kvalitu súkromného a pracovného života žalobcu, ktorý po celý čas trpel neistotou a hrozbou väzenia. Výpoveď a odchod zo zamestnania v Nemocnici Rimavská Sobota až 29. 09. 2009 žalobca odôvodnil aj skutočnosťou, že po vznesení obvinenia zostal sám a že trestné stíhanie vedené v súvislosti s výkonom povolania lekára považoval za veľkú krivdu, s ktorou sa nevedel zmieriť. V tom smere žalobca vyjadril svoju vtedajšiu situáciu a skutočnosť vyplývajúcu z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/158/2009, lebo trestné stíhanie za prečin usmrtienia bolo pôvodne vedené nielen proti žalobcovi, ale aj ďalším dvom lekárom interného oddelenia. Potom, ako bolo pôvodné uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia voči všetkým trom lekárom Nemocnice Rimavská Sobota zrušené rozhodnutím prokurátora, trestné stíhanie pokračovalo opätovným vznesením obvinenia už len proti žalobcovi. Súd prvej inštancie priznal nemajetkovú ujmu na základe konkrétnych nepriaznivých dopadov trestného stíhania v osobnom živote žalobcu a podľa kritérií uvedených v § 17 ods. 3, ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pri dokazovaní nemajetkovej ujmy sa okresný súd zaoberal posúdením osoby žalobcu, ktorý nebol nikdy trestne stíhaný, jeho doterajším životom, spoločenským a pracovným postavením. Na skutočnosť, že u žalobcu došlo postupne k zmierneniu prejavov negatívnych dôsledkov jeho trestného stíhania, okresný súd prihliadol, keď nárok na náhradu nemajetkovej ujmy obmedzil sumou 8.500 EUR a v prevyšujúcej časti nárok žalobcu zamietol.

23. Okresný súd správne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a rozhodnutie riadne odôvodnil, preto odvolací súd rozsudok potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré uviedol okresný súd. Vo výroku, ktorým okresný súd čiastočne žalobu zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

24. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania celom rozsahu (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP).

25. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).